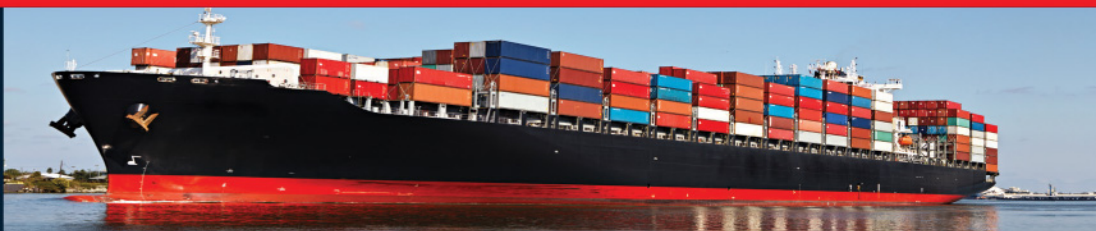

KOMENTARZ

WYDANIE 1

Prawo celne

Wiktor Poniewierka

KOMENTARZE PRAKTYCZNE / Prawo finansowe i podatkowe

KOMENTARZ

Prawo celne

Wiktor Poniewierka

WYDANIE 1

Stan prawny na 1 listopada 2014 roku

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 września 2014 r.

Wydawca:
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący:
Ewa Fonkowicz

Opracowanie redakcyjne:
Izabela Dorf

Łamanie:
Master

Projekt graficzny okładki i stron tytułowych:
Agnieszka Tchórznicka

Zdjęcie na okładce:
© *iStock/khoroshkov*

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

The logo for 'prawolubni' features the word in a lowercase, serif font. A small heart symbol is positioned above the letter 'i'. Below the text, there are two horizontal wavy lines.

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄZKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN:
978-83-264-8013-3 (wersja drukowana)
978-83-264-8015-7 (ePUB)
978-83-264-8014-0 (ePDF)

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wstęp	9
USTAWA z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r. poz. 727; zm.: Dz.U. z 2013 r. poz. 1149; Dz.U. z 2014 r. poz. 768)	
ROZDZIAŁ I. Przepisy ogólne (art. 1–13b)	11
ROZDZIAŁ II. Wprowadzanie towarów na obszar celny Wspólnoty i nadawanie im przeznaczenia celnego (art. 14–35)	59
ROZDZIAŁ III. Zwolnienia celne (art. 36–50)	132
ROZDZIAŁ IV. Dług celny (art. 51–68a)	160
ROZDZIAŁ V. Właściwość organów celnych (art. 69–72)	229
ROZDZIAŁ VI. Postępowanie w sprawach celnych (art. 73–95b)	246
ROZDZIAŁ VII. Zasady postępowania z towarami objętymi Wspólną Polityką Rolną (art. 96)	306
ROZDZIAŁ VIII. Ewidencja i statystyka dotycząca obrotu towarowego z państwami członkowskimi Wspólnoty (art. 97–102)	311
ROZDZIAŁ IX. Przepis końcowy (art. 103)	325
Bibliografia	329

Wykaz skrótów

I. Źródła prawa

- o.p. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.)
- pr. cel. – ustawa z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r. poz. 727 z późn. zm.)
- rozporządzenie o danych statystycznych Wspólnoty – rozporządzenie (WE) nr 638/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie danych statystycznych Wspólnoty odnoszących się do handlu towarami między Państwami Członkowskimi oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3330/91 (Dz.Urz. UE L 102 z 07.04.2004, s. 1 z późn. zm.)
- rozporządzenie o systemie zwolnień celnych – rozporządzenie Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiającego wspólnotowy system zwolnień celnych (Dz.Urz. WE L 324 z 10.12.2009, s. 23)
- rozporządzenia o wspólnych przepisach wykonawczych dotyczących licencji importowych – rozporządzenia Komisji (WE) nr 1291/2000 z dnia 9 czerwca 2000 r. w sprawie wspólnych przepisów wykonawczych dotyczących licencji importowych i eksportowych oraz zaświadczeń o ustaleniu z góry wysokości kwoty subsydiów eksportowych na produkty rolne (Dz.Urz. WE L 152 z 24.06.2000, s. 1 z późn. zm.)
- rozporządzenia w sprawie nomenklatury taryfowej – rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87/EWG z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.Urz. WE L 256 z 07.09.1987, s. 1)
- rozporządzenie wykonawcze do w.k.c. – rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.Urz. WE L 253 z 11.10.1993, s. 1)
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 1 z późn. zm.)

TWE	– Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864)
u.p.e.a.	– ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.)
u.p.t.u.	– ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)
u.t.d.	– ustawa z dnia 6 września o transporcie drogowym (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r. poz. 1414 z późn. zm.)
u.s.c.	– ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r. poz. 1404 z późn. zm.)
w.k.c.	– rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.Urz. WE L 302 z 19.10.1992, s. 1 z późn. zm.)

II. Organy orzekające

ETS	– Europejski Trybunał Sprawiedliwości
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
NSA (7)	– Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale siedmiu sędziów
SN	– Sąd Najwyższy
TK	– Trybunał Konstytucyjny
WSA	– Wojewódzki Sąd Administracyjny

III. Publikatory

ONSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna (do 1995 r. jako OSN)
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
Pr. Bankowe	– Prawo Bankowe

Wstęp

W dniu 1 maja 2004 r. Rzeczpospolita Polska stała się członkiem Wspólnoty Europejskiej, konsekwencją czego były znaczące zmiany w zakresie regulacji prawnych, których podstawowym przejawem było objęcie pierwszoplanowej roli w zakresie prawa celnego przez regulacje wspólnotowe, w tym w szczególności Wspólnotowy kodeks celny, który został wprowadzony na podstawie rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. (Dz.Urz. WE L 302 z 19.10.1992, s. 1 z późn. zm.). Wskazując na powyższe, należy podkreślić, iż jakkolwiek regulacje wspólnotowe w istocie stanowią o kształcie regulacji celnych, to jednak nie regulują ich w sposób zupełny, a swego rodzaju dopełnieniem są krajowe regulacje proceduralne, wśród których zasadnicze znaczenie ma ustawa z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r. poz. 727 z późn. zm.), bez której to ustawy istniałyby duże problemy z przeprowadzeniem większości czynności realizowanych przez krajowe organy celne.

Niezależnie od poczynionych powyżej uwag dotyczących znaczącej roli przepisów proceduralnych dla sposobu ukształtowania, ale przede wszystkim możliwości przeprowadzenia postępowań celnych, wskazać należy, iż czynnikiem decydującym, który dał asumpt do stworzenia niniejszego opracowania, było w zasadzie pełne skupienie się przez zdecydowaną większość autorów publikacji z zakresu prawa celnego na regulacjach wspólnotowych, których swego rodzaju uzupełnieniem były przepisy krajowe, stąd zdaniem autora publikacji konieczne było stworzenie opracowania regulującego w sposób wyczerpujący zagadnienia proceduralne z jedynie niewielkim nawiązaniem do przepisów

wspólnotowych i tylko wyłącznie tam, gdzie było to absolutnie konieczne.

Przedmiotowe opracowanie zostało przygotowane z uwzględnieniem stanu prawnego istniejącego na dzień 1 września 2014 r.

USTAWA
z dnia 19 marca 2004 r.

Prawo celne

(tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r. poz. 727; zm.: Dz.U. z 2013 r. poz. 1149; Dz.U. z 2014 r. poz. 768)

Rozdział I
Przepisy ogólne (art. 1–13b)

1. Znaczenie przepisów krajowych w grupie przepisów tworzących system przepisów celnych

Art. 1. Ustawa reguluje w zakresie uzupełniającym przepisy prawa wspólnotowego:

- 1) zasady przywozu towarów na obszar celny Wspólnoty Europejskiej, zwanej dalej „Wspólnotą”, i wywozu towarów z tego obszaru,
 - 2) zasady postępowania z towarami objętymi Wspólną Polityką Rolną,
 - 3) sposób przekazywania informacji do celów ewidencji i statystyki dotyczącej obrotu towarowego z państwami członkowskimi Wspólnoty
- oraz związane z tym prawa i obowiązki osób, a także uprawnienia i obowiązki organów celnych.

1. Określając znaczenie ww. przepisu, odnieść się należy w pierwszej kolejności do podkreślenia decydującej roli przepisów wspólnotowych, a w szczególności rozporządzeń, które – zgodnie z art. 288 TFUE – mają zasięg ogólny, wiążą w całości i są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Mając na względzie powyższe, wskazać należy, że przepisy krajowej ustawy – Prawo celne należy stosować łącznie z:
 - 1) rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2913/12 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającym Wspólnotowy kodeks celny (Dz.Urz. WE L 302 z 19.10.1992, s. 1 z późn. zm.),
 - 2) rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającym przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.Urz. WE L 253 z 11.10.1993, s. 1),
 - 3) rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2658/87/EWG z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.Urz. WE L 256 z 07.09.1987, s. 1),
 - 4) rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1549/2006 z dnia 17 października 2006 r. zmieniającym załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.Urz. UE L 301 z 31.10.2006, s. 1).
2. W tym miejscu podkreślenia jednak wymaga fakt, iż wskazane akty prawne stanowią trzon przepisów prawa celnego – oznacza to, że istnieje cała gama aktów prawnych o ograniczonym zakresie rzeczowym oraz czasowym okresie obowiązywania. Analiza ww. przepisów prawa wspólnotowego powinna skutkować uznaniem, iż przepisy wspólnotowego prawa celnego jakkolwiek regulują zasadnicze kwestie obrotu towarowego, to jednak nie regulują wszystkich zagadnień, gdyż prawodawca unijny pozostawił pewną swobodę ustawodawcy krajowemu dotyczącą uregulowania tych kwestii, które nie zostały uregulowane na gruncie ww. rozporządzeń. Dodatkowo podkreślenia wymaga fakt, iż dorobek orzeczniczy sądów administracyjnych odnosi się wprost do konieczności respektowania prawa unijnego przez organy i sądy wydające rozstrzygnięcia, wskazując że: „Po przystąpieniu Polski do Unii

Europejskiej pojęcie rażącego naruszenia prawa uległo modyfikacji i należy je rozumieć również w kontekście dorobku unijnego. Rażące naruszenie prawa zachodzi nie tylko wtedy, gdy istnieje oczywisty dysonans pomiędzy treścią przepisu a rozstrzygnięciem objętym decyzją, ale także wówczas gdy organ podatkowy wydał decyzję ostateczną na podstawie przepisu prawa krajowego, pozostającego w oczywistej sprzeczności z prawem unijnym” (wyrok NSA z dnia 11 czerwca 2010 r., I FSK 449/09, LEX nr 785219) oraz „Prawo stanowione przez organizację międzynarodową stosowane jest bezpośrednio mając pierwszeństwo w przypadku kolizji z ustawami, o ile wynika to z ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy konstytuującej organizację międzynarodową. Powyższy zapis z art. 91 ust. 3 Konstytucji RP, analizowany łącznie z art. 249 TWE, pozwala na wywiedzenie reguły pierwszeństwa zastosowania prawa stanowionego przez Wspólnotę Europejską, w przypadku rozbieżności pomiędzy przepisami prawa krajowego a prawem wspólnotowym, jeżeli tej rozbieżności nie da się usunąć w drodze wykładni” (wyrok WSA w Warszawie z dnia 25 marca 2010 r., III SA/Wa 2305/09, LEX nr 786833). Na gruncie cytowanych powyżej orzeczeń można uznać za w pełni uzasadnione stanowisko, iż regulacje krajowe nie powinny być sprzeczne z prawodawstwem unijnym. Jednak w dwóch przypadkach określone kwestie mogą zostać rozwiązane przez ustawodawcę krajowego odmienne:

- 1) tam gdzie przepisy wspólnotowe pozwalają na wprowadzenie odmiennych rozwiązań bezpośrednio, bądź
- 2) nie regulują danych zagadnień w ogóle, pozwalając jednocześnie państwom członkowskim na ich uregulowanie w oparciu o przepisy krajowe.

Przykładem tego rodzaju regulacji, zawartych w ustawie – Prawo celne, są przepisy:

- 1) określające warunki, jakie ma spełniać miejsce wyznaczone lub uznane przez organ celny, w którym to miejscu, w uzasadnionych przypadkach i na warunkach określonych przez organ celny, mogą być wykonywane czynności określone przepisami prawa celnego (art. 18 pr. cel. i rozporządzenie MF z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie miejsca wyznaczonego lub uznanego przez organ celny,

W komentarzu w sposób kompleksowy omówiono zagadnienia ustawy – Prawo celne, z jednoczesnym odwołaniem się do orzecznictwa sądów administracyjnych. Uwzględniono w szczególności wyroki wojewódzkich sądów administracyjnych oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego rozstrzygające zagadnienia prawa celnego, które budzą wątpliwości w praktyce stosowania prawa.

Dla praktyków istotny będzie zwłaszcza rozdział omawiający przypadki, których zaistnienie powoduje powstanie długu celnego. Zainteresuje ich także fragment dotyczący postępowania celnego jako naturalnej drogi prowadzącej do określenia przez organy celne prawidłowej wysokości zobowiązań celnych, do uiszczenia których obowiązany jest podmiot będący uczestnikiem wymiany międzynarodowej.

Komentarz przeznaczony jest dla agentów celnych, doradców podatkowych oraz adwokatów i radców prawnych, którzy w ramach praktyki zawodowej udzielają pomocy prawnej podmiotom prowadzącym międzynarodową wymianę handlową.

.....
Wiktor Poniewierka – aplikant radcowski przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Krakowie specjalizujący się w prawie podatkowym, postępowaniach celnych oraz postępowaniu egzekucyjnym w administracji; autor publikacji naukowych z zakresu prawa podatkowego i prawa celnego.

ISBN 978-83-264-8013-3

Cena 79 zł
(w tym 5% VAT)